

Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion

Sammanfattning

Riksdagsstyrelsen föreslår att det i 13 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen införs en skyldighet för riksdagsstyrelsen att även utse ersättare för ledamöter i rådet för ledamotsnära frågor samt att tjänstgörande ersättare skall omfattas av reglerna om sammanträdesarvode enligt 2 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Det föreslås vidare att 15 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen ändras så att det av bestämmelsen framgår att riksdagsstyrelsen inte längre skall besluta om delårsrapport från riksdagsförvaltningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Riksdagsstyrelsens förslag till riksdagsbeslut.....	3
Riksdagsstyrelsens lagförslag.....	4
Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ	4
Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen	5
Redogörelse för ärendet.....	7
Riksdagsstyrelsens överväganden	8
Ändringarna i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen samt arvodeslagen	8
Ikraftträdande och behovet av övergångsbestämmelser	11

Riksdagsstyrelsens förslag till riksdagsbeslut

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen antar förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ samt
2. lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen.

Stockholm den 15 december 2004

På riksdagsförvaltningens vägnar

Björn von Sydow

Anders Forsberg

Riksdagsstyrelsens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

För fullgörande av uppdrag som anges i 1 § samt som ledamot och suppleant i EU-nämnden betalas särskilt arvode för sammanträdesdag (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode betalas dock inte till

a) vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen eller

b) ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

Sammanträdesarvode betalas även till

1. ledamot i rådet för ledamotsnära frågor, 2. tjänstgörande suppleant och tjänstgörande ersättare för företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen, 3. ledamot och suppleant i Valprovsnämnden, 4. suppleant i Nordiska rådets svenska delegations arbetsutskott, 5. suppleant i Riksdagens överklagandenämnd, 6. ledamot och suppleant i Utrikesnämnden för sammanträde som är förlagt till period då riksdagen har plenifri tid, 7. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Nordiska rådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Nordiska rådet, 8. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Europarådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Europarådet, 9. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i den parlamentariska församlingens verksamhet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa i den mån motsvarande ersättning inte betalas från den parlamentariska församlingen samt 10. tjänstgörande suppleant i styrelsen i Riksrevisionen.	1. ledamot <i>och tjänstgörande ersättare</i> i rådet för ledamotsnära frågor,
- Arvodesbeloppen fastställs av riksdagsstyrelsen.
Till suppleant som deltar i sammanträde utan att delta i beslut betalas sammanträdesarvode endast om respektive organ beslutar det.

¹ Senaste lydelse SFS 2003:354.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 13 och 15 §§ lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

13 §
Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

Föreslagen lydelse

13 §
Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Riksdagsstyrelsen utser också ersättare för ledamöterna i rådet.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

15 §²

Styrelsen skall pröva om förvaltningens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet för verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. framställningar till riksdagen,
2. målen för förvaltningens verksamhet,
3. förvaltningens årsredovisning, 3. förvaltningens årsredovisning *delårsrapport* och förslag till budget och förslag till budget för riksdagen, för riksdagen,
4. åtgärder med anledning av Riksrevisionens rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
5. åtgärder med anledning av internrevisionens redovisning samt revisionsplan,
6. föreskrifter som enligt denna lag eller andra författningar får meddelas av riksdagsförvaltningen,
7. riksdagsförvaltningens arbetsordning,
8. slutande av kollektivavtal med arbetstagarernas huvudorganisationer, avbrytande av annan förhandling än förhandling i tvist om avtal, lockout eller annan stridsåtgärd samt andra förhandlingsfrågor som är av principiell natur eller har större ekonomisk betydelse eller är gemensamma för riksdagen och dess myndigheter,
9. anställning på chefsnivå direkt under riksdagsdirektören samt av kansli-*chef* i utskott och EU-nämnden,
10. frågor som avses i 4 §,
11. frågor som hänskjuts till styrelsen från rådet för ledamotsnära frågor samt

² Senaste lydelse SFS 2003:357.

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. RIKSDAGSSTYRELSENS LAGFÖRSLAG

12. frågor som är av större vikt eller principiell betydelse eller som riksdagsdirektören hänskjuter till styrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005. Bestämmelsen i 15 § i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2005.

Redogörelse för ärendet

Frågorna om utseende av ersättare i rådet för ledamotsnära frågor samt ersättarnas rätt till s.k. sammanträdesarvode har aktualiserats. Vidare har frågan om riksdagsförvaltningens skyldighet att upprätta och avlämna delårsrapport till riksdagsstyrelsen aktualiserats.

Av 13 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen framgår att riksdagsstyrelsen inom sig för valperioden skall utse ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. Det framgår vidare av bestämmelsen att det i rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen. Något krav på att även ersättare skall utses finns inte enligt den nuvarande bestämmelsen. Denna bör därför kompletteras med en regel om att även ersättare skall utses samt vem som skall utse dessa. I samband härmed bör också ersättarnas rätt till sammanträdesarvode regleras.

Av 15 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen framgår bl.a. att riksdagsstyrelsen beslutar om förvaltningens årsredovisning, delårsrapport och förslag till budget för riksdagen.

Inom riksdagsförvaltningens ekonomienhet har det under hösten 2004 upprättats en promemoria: Förslag till ny utformning av riksdagsförvaltningens årsredovisning och införande av tertialrapport samt upphävande av delårsrapporten (dnr 250-1131-04/05). Ett av förslagen i promemorian är att kravet på att upprätta och avlämna delårsrapport till riksdagsstyrelsen bör tas bort. Bestämmelsen i 15 § instruktionen bör ändras i enlighet med promemorians förslag.

Riksdagsstyrelsens överväganden

Ändringarna i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen samt arvodeslagen

Ersättare i rådet för ledamotsnära frågor

En ny ledningsorganisation med en riksdagsstyrelse som leder riksdagsförvaltningen infördes den 1 juli 2000. Riksdagsstyrelsen tog då över de beslutsfunktioner som talmanskonferensen och förvaltningsstyrelsen tidigare hade haft (se bet. 1999/2000:KU19). Samtidigt inrättades ett råd för ledamotsnära frågor.

Riksdagsordningen reglerar frågan om vilka ledamöter som skall ingå i riksdagsstyrelsen samt hur dessa skall utses. Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket riksdagsordningen föreskrivs sålunda att riksdagsstyrelsen består av talmannen som ordförande samt tio andra ledamöter som riksdagen utser inom sig för riksdagens valperiod. Vidare skall, enligt fjärde stycket samma bestämmelse, de partigrupper i riksdagen som motsvarar partier med minst fyra procent av rösterna i hela riket vid senaste val till riksdagen utse vardera en särskild företrädare som skall samråda med talmannen om arbetet i kammaren. Av tilläggsbestämmelse 1.5.2 riksdagsordningen framgår att de av de särskilda företrädarna för partigrupperna som inte är ledamöter av styrelsen får delta i styrelsens överläggningar.

Enligt tilläggsbestämmelse 1.5.2 riksdagsordningen utser riksdagen en personlig ersättare för varje vald ledamot av riksdagsstyrelsen. Enligt samma bestämmelse utser varje partigrupp en personlig ersättare för sin särskilda företrädare.

Enligt 13 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen utser riksdagsstyrelsen inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen. Några regler om personlig ersättare finns inte.

Riksdagskommittén uttalade i sitt förslag till riksdagen (1999/2000:TK2 s. 16) följande när det gäller hur ledamöterna i rådet skall utses. Kommitténs förslag tillstyrktes av konstitutionsutskottet (se bet. 1999/2000:KU19).

Ansvar för beslutsfattandet i de ärenden som inte är obligatoriska styrelseärenden bör som ovan anförts åvila riksdagsdirektören. I förslaget till riksdagens parlamentariska ledningsorganisation (förs. 1999/2000:TK1) uttalar talmanskonferensen emellertid, när det gäller ärenden av ledamotsnära karaktär, att de först bör föreläggas ett rådgivande organ som inrättats för detta ändamål. Det förutsätts därvid att det är fråga om ärenden av mera väsentlig natur som skall föreläggas rådet.

Rådet utses inom kretsen av ledamöter och övriga personer med närvaro- och yttranderätt i styrelsen och består av en företrädare för varje parti. Riksdagsdirektören är sammankallande och leder rådets sammanträden. Rådet kan förväntas sammanträda relativt regelbundet – ungefär en gång per månad.

Erfarenheterna av arbetet i rådet har visat på ett behov av att kunna låta ersättare träda in. Frågan om utseende av ersättare för ledamöterna i ledamotsnära rådet har därmed aktualiserats.

Vid bestämmelsens tillkomst år 2000 var grundtanken att rådet skall ha en stark knytning till riksdagsstyrelsen. För att bibehålla denna grundtanke bör frågan om utseende av ersättare regleras och det bör ankomma på riksdagsstyrelsen att utse dessa. Den lösning som ligger närmast till hands är att bestämmelsen i 13 § instruktionen kompletteras så att det av bestämmelsen framgår att riksdagsstyrelsen även skall utse ersättare för ledamöter i rådet. Det anses inte nödvändigt att uppställa ett krav på att också ersättarna skall utses bland styrelsens ledamöter.

I konsekvens härmed föreslår riksdagsstyrelsen att även ersättarna i rådet skall omfattas av reglerna om rätten till sammanträdesarvode. Sådant arvode skall dock endast utgå till tjänstgörande ersättare.

Riksdagsförvaltningens delårsrapport till riksdagsstyrelsen

Gällande regler för avlämnande av riksdagsförvaltningens delårsrapport

Riksdagsförvaltningen upprättar varje år en delårsrapport som undertecknas av myndighetens chef. Därefter beslutas delårsrapporten av riksdagsstyrelsen, se 15 § första stycket 3 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen. Delårsrapporten består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning och en prognos för verksamhetens kostnader och intäkter. När beslutet om delårsrapporten tas av styrelsen informeras denna samtidigt om budgetutfallet, vilket således formellt sett inte ingår i delårsrapporten. Informationen om budgetutfallet lämnas vid samma tidpunkt enbart av praktiska skäl. Till delårsrapporten fogas revisionsintyg att redovisningen är rättvisande, dvs. intyget omfattar endast delårsrapporten (med undantag för prognoserna). Delårsrapporten skickas därefter till ESV och Riksrevisionen.

Ekonomienhetens promemoria

Som tidigare framgått har ekonomienheten vid riksdagsförvaltningen under hösten 2004 utarbetat en promemoria: Förslag till ny utformning av riksdagsförvaltningens årsredovisning och införande av tertialrapport samt upphävande av delårsrapporten (dnr 250-1131-04/05.). I denna promemoria föreslås bl.a. att kravet på att förvaltningen skall upprätta och lämna delårsrapport till riksdagsstyrelsen skall tas bort. Riksdagsförvaltningen föreslår att styrelsen i

stället skall informeras tertialvis enligt en föreslagen uppföljningsmodell med differentierade uppföljningsrapporter enligt specificerade krav och önskemål från styrelsen.

Nedan följer ett utdrag av promemorian när det gäller förvaltningens förslag om att ta bort kravet på att upprätta och avlämna delårsrapport.

När delårsrapport infördes i staten var ett av motiven att styra upp kvalitén på den statliga redovisningen. Sedan dess har flera myndigheter infört månatliga avstämningsrutiner, bl.a. riksdagsförvaltningen, varför det ursprungliga kvalitetsmotivet numera har urholkats. Vidare har Regeringskansliet funnit att ca 98 % av statens kostnader och intäkter fångas upp av delårsrapporterna från de 50 % största myndigheterna. Regeringskansliet använder inte underlaget i delårsrapporten i någon högre grad. Den prognos på kostnader och intäkter som riksdagsförvaltningen gör i resultaträkningen vid delåret används inte. Till skillnad från årsredovisningen används inte riksdagsförvaltningens delårsrapport som underlag i riksdagens (KU) budgetberedning och har heller inte tagits upp i KU:s betänkanden. Regeringen har den 1 april 2004³ ändrat i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag så att endast myndigheter som det närmast föregående räkenskapsåret hade kostnader överstigande en miljard kronor eller enbart hade andra intäkter än sådana av anslag eller hade avgiftsintäkter som uppgick till minst 30 miljoner kronor nu skall lämna delårsrapport. Konsekvensen har blivit att ca hälften av alla myndigheter under regeringen inte längre behöver avlämna delårsrapport.

Vid en strikt tillämpning av förordningen om årsredovisning och budgetunderlag skulle riksdagsförvaltningen även framgent behöva avlämna delårsrapport. De nu föreslagna uppföljningsrutinerna fyller dock de krav som riksdagen kan ställa på noggrannhet när det gäller riksdagens redovisning. Eftersom underlaget inte heller används vid beredningen av riksdagsförvaltningens budget eller i annat sammanhang blir en del av styrningen av riksdagsförvaltningen saknas skäl för att fortsättningsvis ställa krav på att delårsrapport skall lämnas av riksdagsförvaltningen.

Av nu anförda skäl ställer sig riksdagsstyrelsen bakom det i promemorian framställda förslaget om ändringar i förvaltningens instruktion såvitt gäller slopandet av kravet på delårsrapporter.

På grund härav föreslår riksdagsstyrelsen att bestämmelsen i 15 § ändras på sätt som framgår av förslaget.

³ (SFS 2004:155)

Ikraftträdande och behovet av övergångsbestämmelser

Förslagen bör träda i kraft den 1 juli 2005. Bestämmelsen i 15 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen i den föreslagna lydelsen bör dock tillämpas för tid från och med den 1 januari 2005. I övrigt torde inte föreligga något behov av övergångsbestämmelser.